

Motion till riksdagen 2017/18:630

av **Penilla Gunther (KD)**

Ålder, sjukdom och bilkörning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till utökade bedömningar av läkare om körlämplighet för patienter över 75 år liksom för patienter med diagnoserna stroke eller demenssjukdom och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att köra bil är för många människor en fråga om frihet, självförtroende och självkänsla. Men runt 25 000 personer varje år, får en diagnos med demenssjukdom och nära 30 000 personer får en stroke. Det är inte självklart att man kan fortsätta köra bil efter en sådan diagnos är satt, eller man varit med om en stroke.

Körduglighet är svårt att bedöma, och vid en stroke gör patienten och läkaren ofta en muntlig överenskommelse om att avvakta med bilkörning under ett antal månader. Vid demenssjukdom eller andra medicinska tillstånd som kan uppfattas som tveksamma för lämpligheten att framföra ett fordon, ska behandlande läkare enligt lag anmäla detta till Transportstyrelsen som har hand om körkortsfrågor. Läkaren kan avstå från anmälan om överenskommelse görs med patienten att avstå från bilkörning.

På Mobilitetscenter i Västra Frölunda, arbetar man bland annat med körklämplighetsbedömningar, där den vanligaste gruppen är personer som haft stroke och remitterats för utredning av läkare. Verksamheten har byggts upp av rörelsehinderförbunden, Trafikverket, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen. I Stockholm finns Trafikmedicinskt centrum som har specialister på körkortsmedicinska utredningar.

I Finland ska körkortet förnyas enligt lag för personer fyllda 70 år och äldre. Läkbesök ska göras för bedömning av körförmågan, och när intyget från läkaren kommit kan ansökan om förnyelse av körkortet skickas in till ansvarig myndighet.

Förare över 75 år har en 2,5 gång högre risk att skadas eller dödas vid trafikolycka jämfört med åldersgruppen 30–70 år om man ser till körsträcka, enligt Trafikverket. Även om man kört prickfritt i 50 år förändras kroppen med åldern. Inte minst syn,

hörsel och reaktionsförmåga. Kombinationer av olika läkemedel kan ge oväntade biverkningar.

Det finns många yngre förare som kör olämpligt och där olycksfrekvensen också bör minska genom bättre information och kunskap vid körkortsutbildningen.

Oavsett om det handlar om ålder eller sjukdom – eller båda – bör kör lämpligheten bedömas i högre grad än vad som görs idag för att undvika olyckor i trafiken. Det måste finnas en acceptans för det i samhället så behandlande läkare vågar och vill ta det kanske obehagliga samtalet med sin patient om kör lämpligheten. En hjälp för detta kan vara förändrad lagstiftning.

Penilla Gunther (KD)